

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 165/2012-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Ing. M. G., PhD., G., JUDr. Z. Ď., L., JUDr. P. P., B., a JUDr. E. H., B., zastúpených spoločnosťou S. a spol. s r.o., B., konajúcou advokátom Mgr. P. S., ktorou namietali porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 S 199/2009 a jeho rozsudkom z 10. mája 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Ing. M. G., PhD., JUDr. Z. Ď., JUDr. P. P. a JUDr. E. H. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. augusta 2011 doručená sťažnosť JUDr. Ing. M. G., PhD., JUDr. Z. Ď., JUDr. P. P. a JUDr. E. H. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 S 199/2009 a jeho rozsudkom z 10. mája 2011 (ďalej len „krajský súd“ a „rozsudok krajského súdu“). Na výzvu ústavného súdu sťažovatelia 13. októbra 2011 doručili napadnutý rozsudok krajského súdu, ktorý nepripojili k sťažnosti pri jej podaní.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovatelia boli v procesnom postavení navrhovateľov účastníkmi občianskeho súdneho konania o ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, v ktorom sa domáhali, aby krajský súd predsedovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uložil, aby okamžite upustil od nezákonného zásahu spočívajúceho v nevyplatení odmien vo výške navrhutej sudcovskou radou 25. mája 2009 a do troch dní tieto odmeny vyplatil. Krajský súd napadnutým rozsudkom návrh zamietol a nepriznal navrhovateľom náhradu trov konania. Sťažovatelia v sťažnosti namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci v ich prítomnosti a práva vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom (čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny) a základného práva na spravodlivú súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru).

3. Podstatné sťažnostné námietky sťažovatelia formulovali v dvoch rovinách. Najskôr sa zaoberali konaním krajského súdu v ich neprítomnosti, pričom v tomto smere na odôvodnenie sťažnosti uviedli:

„Po viacerých urgenciách sťažovateľov na postup a nečinnosť krajského súdu predvolaním z 15.04.2011 nariadil pojednávanie v uvedenej veci na deň 10. mája 2011 o 11.30. hod (utorok, pozn. ústavného súdu). Sťažovatelia listom zo dňa 6. mája 2011 (piatok, pozn. ústavného súdu) krajskému súdu oznámili, že nakoľko žalobca Ing. JUDr. G. v uvedenom termíne čerpá riadnu dovolenku a žalobkyňa JUDr. Ď. má v uvedenom čase neodkladnú pracovnú poradu a zvyšní žalobcovia 3/ a 4/ nesúhlasia s pojednávaním bez súčasnej prítomnosti uvedených dvoch žalobcov 1/ a 2/, tak všetci žalobcovia požadovali, aby konajúci súd nevykonal pojednávanie v ich neprítomnosti a pojednávanie odročil na iný termín. Krajský súd napriek uvedenej žiadosti žalobcov o odročenie pojednávania pojednávanie vykonal v ich neprítomnosti a vec meritórne rozhodol v ich neprospech...“

Sťažovatelia poukazujú na tú skutočnosť, že sa domáhali vykonania pojednávania za svojej prítomnosti, lebo vopred s dostatočným predstihom signalizovali, že chcú na základe administratívneho spisu doručeného zo strany protistrany v súdnom konaní doplniť svoje dôkazy a preukázať, že k nezákonnému zásahu zo strany predsedu súdu nielen došlo ale že tento zásah aj naďalej trvá. Táto zákonom garantovaná možnosť však bola konaním krajského súdu odňatá. Podľa sťažovateľov uvedené konanie neospravedlňuje ani to, že sťažovatelia pred vytýčením pojednávania poukazovali na bezdôvodné prietahy v súdnom konaní.

V samotnom odôvodnení rozsudku sa krajský súd vôbec nezaoberal vysvetlením, prečo ospravedlnenie sťažovateľov z pojednávania a prečo ich žiadosť o odročenie pojednávania na iný termín nezobral do úvahy...

Na základe uvedených skutočností sa sťažovatelia domnievajú, že ich základné právo garantované tak v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 38 ods. 2 listiny na prejednanie veci v svojej prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom konaním krajského súdu porušené bolo.“

4. V rámci druhého okruhu sťažnostných námietok sťažovatelia poukazujú na svojvôľu a ústavnú neudržateľnosť rozsudku krajského súdu, ktorý podľa ich názoru vykladal relevantné právne normy ústavne nekonformným spôsobom. V tomto smere v sťažnosti uvádzajú:

„Krajský súd v odôvodnení rozsudku nekládol sťažovateľom za vinu, že by nevyčerpali prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, alebo že domáhajú len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný. Krajský súd implicitne a dost' neurčitým spôsobom vyložil obsah dotknutých ustanovení (§ 250v O.s.p.) tým, že konštatoval právny názor, že nakoľko sťažovatelia brojili proti nevyplateniu odmien, ktoré boli podľa záverov krajského súdu neustále nenárokovateľnou (fakultatívnou) peňažnou dávkou sudcu, nemohlo ani preto dôjsť k porušeniu práv žalobcu 1/ až 4/ v zmysle § 250v O.s.p. (obranný argument tvrdený žalovaným predsedom súdu), a z uvedeného dôvodu nie je podľa krajského súdu návrh prípustný.

Navyše krajský súd značne prekvapivo a bez bližšieho vo svojom závere odôvodnenia vyslovil právny názor, že žalobný petit uplatnený sťažovateľmi nie je v súlade s ust. § 250v O.s.p.

Sťažovatelia sa preto právom domnievajú, že práve vyslovením hore uvedených názorov krajský súd vyložil dotknuté zákonné ustanovenia (najmä § 250v O.s.p.) spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych uprav.

Sťažovatelia už od počiatku tvrdili, že nárok na vyplatenie odmien im vznikol (vid' zápisnica Sudcovskej rady a aktivita vedenia najvyššieho súdu smerujúca k ich vyplateniu), že v nevyplatení odmien sťažovateľom vedia nezákonnosť zásahu, tento zásah doposiaľ trvá, a po tom, čo si konajúci všeobecný súd overí správnosť argumentov sťažovateľov, má prikázať okamžité upustenie od tak vymedzeného nezákonného zásahu. Tieto argumenty a tvrdenia sťažovateľov krajský súd nezobral do úvahy, nezaoberal sa hodnotením ich závažnosti na tvrdený zásah, nevykonal riadne zistenie skutkového stavu a na základe uvedeného ani nevyhodnotil to, či nežiaduca situácia pre sťažovateľov je nezákonným zásahom alebo nie. Na základe uvedeného skutkového a právneho rozboru sa sťažovatelia domnievajú, že krajský súd svojvoľne rozhodol o ich žalobe rozsudkom, ktorý je nepreskúmateľný na jednej strane na základe nezrozumiteľnosti a na strane druhej na základe nedostatku dôvodov. Takýto rozsudok ako aj súdne konanie mu predchádzajúce potom nespĺňa garancie predpokladané v čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny. “

5. V petite sťažnosti sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že postupom a rozsudkom krajského súdu boli porušené ich označené práva, pričom súčasne žiadali, aby ústavný súd zrušil rozsudok krajského súdu a priznal im náhradu trov konania.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Obdobný obsah základného práva na súdnu ochranu priznáva každému aj čl. 36 ods. 1 listiny.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom. Obdobné práva priznáva každému aj čl. 38 ods. 2 listiny.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv a slobôd) je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistil, že táto (po jej doplnení) má predpísané náležitosti, je podaná v zákonnej lehote, oprávnenou osobou, nie je neprípustná a na jej prerokovanie má právomoc. Súčasne však zistil, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená, čo bolo zároveň dôvodom jej odmietnutia. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti totiž možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07).

9. Pokiaľ ide o prvú časť sťažnostnej argumentácie týkajúcu sa konania krajského súdu v neprítomnosti sťažovateľov, ústavný súd k tejto námietke uvádza, že nemôže mať ústavno-právnu relevanciu. Sťažovatelia totiž boli riadne a včas vopred na pojednávanie predvolaní, vyjadrenie odporcu k ich návrhu im bolo krajským súdom zaslané, pričom k tomuto vyjadreniu zaslali svoje dve repliky. Rovnosť strán zahŕňajúca aj právo poznať a reagovať na všetky podstatné argumenty protistrany, teda bola zachovaná. Sťažovatelia opomínajú podstatné procesné súvislosti aplikovateľné v rámci správneho súdnictva aj v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, a to že dokazovanie sa spravidla nevykonáva (§ 250i ods. 1 v spojení s § 250v ods. 8 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „OSP“) a neúčast' účastníkov konania (sťažovateľov ako navrhovateľov) na pojednávaní nebráni prerokovaniu veci v ich neprítomnosti, pričom prerušenie konania z tohto dôvodu je ex lege vylúčené (§ 250g ods. 2 v spojení s § 250v ods. 8 OSP). Krajský súd teda sťažovateľom neodňal ich právo na prerokovanie veci v ich prítomnosti a ani právo vyjadriť sa k podstatným otázkam súvisiacim s predmetom súdnej ochrany, ktoré vyplynuli z vyjadrení odporcu v predmetnom konaní. Ako navyše z dôvodov rozsudku krajského súdu (pozri ďalej uvedené) vyplýva, tento svoje závery neoprel o žiaden dôkaz, ktorý by vykonal na pojednávaní 10. mája 2011, ale výlučne o dôkazy, ktorými sťažovatelia disponovali.

10. Krajskému súdu síce možno vytknúť, že v odôvodnení rozsudku neuviedol, prečo ospravedlnenie sťažovateľov nepovažoval za spôsobilé na odročenie pojednávania, takéto pochybenie však in concreto nemá ústavnú relevanciu. Ústavnému súdu však nedá neuviesť, že podmieňovanie prítomnosti navrhovateľov JUDr. P. P. a JUDr. E. H. na pojednávaní krajského súdu prítomnosťou ostatných sťažovateľov je len ťažko obhájiteľný dôvod na žiadosť o odročenie pojednávania. Menovaným sťažovateľom totiž nič nebránilo reálne sa na pojednávaní zúčastniť a v plnom rozsahu realizovať svoje procesné práva a nimi uvádzaný dôvod na odročenie pojednávania nasvedčuje skôr absencii ich skutočného záujmu na prerokovaní a rozhodnutí veci v ich prítomnosti. Vzhľadom na ustanovenie § 250g ods. 2 v spojení s § 250v ods. 8 OSP ani neakceptovanie dôvodov na odročenie pojednávania uvádzaných sťažovateľom JUDr. Ing. M. G., PhD., a JUDr. Z. Ď. zo strany krajského súdu nemôže mať ústavno-právne dôsledky vo väzbe na čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny. Uplatnenie týchto dôvodov dva pracovné dni (!) pred pojednávaním

krajského súdu taktiež nasvedčuje skôr obštrukčnému prístupu, než skutočnému záujmu sťažovateľov o účasť na pojednávaní.

11. Pokiaľ ide o druhú námietku sťažovateľov, v zmysle ktorej im nebola zo strany krajského súdu poskytnutá spravodlivá súdna ochrana, ústavný súd uvádza, že súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

12. V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne

odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07). Podstatné námietky sťažovateľov však opomínajú uvedenú judikatúru ústavného súdu, argumentačná pozícia sťažovateľov spočíva výlučne v rovine podústavného práva a tvrdenému zásahu do ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa v podstate nevenuje, a keď, tak iba vo všeobecnej rovine. Sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy má však iný účel a význam (sleduje ochranu základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a slobôd), a preto ústavný súd skúmal len to, či krajský súd nemohol svojim rozsudkom porušiť základné právo sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie.

13. Sťažnostné námietky sa v tomto smere sústreďujú na tvrdené nedostatky v právnom posúdení veci krajským súdom, ktorý v relevantnej časti odôvodnenia rozsudku nasledujúcej po rekapitulácii návrhu, vyjadrení účastníkov a relevantných právnych noriem uviedol:

«Krajský súd... dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná preto ju podľa § 250v ods. 3 O.s.p. zamietol.

Súd z dokladov založených žalovaným a taktiež žalobcov v 1/ až 4/ rade zistil, že z rokovania Sudcovskej rady NS SR, ktoré sa konalo dňa 25.05.2009 bola spísaná zápisnica SRns 9/2009 z ktorej vyplýva, že bolo prijaté uznesenie č. 21/2009 nasledovného znenia:

„Sudcovská rada pri Najvyššom súde Slovenskej republiky navrhuje v zmysle § 79 ods. 1 písm. b/, c/ v spojení s ods. 3 zák. č. 385/2000 Z. z. v platnom a účinnom znení a čl. III bod 1, 2 Kritérií na priznávanie odmien sudcom najvyššieho súdu podpredsedníčke najvyššieho súdu, zastupujúcej predsedu, priznať odmeny sudcom najvyššieho súdu, uvedeným v prílohe č. 1, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto uznesenia, vo výške ich základného platu a prípadného funkčného príplatku len podľa § 69 ods. 1 písm. c/, d/ zák. č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov tak, aby odmena bola vyplatená v mesiaci júl 2009“.

„Podpredsedníčke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zastupujúcej predsedu, navrhuje v zmysle § 79 ods. 1 písm. c/ v spojení s ods. 3 zák. č. 385/2000 Z. z. v platnom a účinnom znení (za plnenie osobitne významných úloh pri vedení súdu nad rozsah jej povinností) odmenu vo výške jej funkčného platu (§ 71 ods. 1 zákona)“.

V spise je založený list zo dňa 17.08.2009 žalobcu v 1/ až 4/ rade adresovaný žalovanému z ktorého vyplýva, že žalobca v 1/ až 4/ rade mal vedomosť o tom, že 07.08.2009 boli vyplatené odmeny na najvyššom súde rozpore s uznesením č. 21/2009, ďalej v tomto liste je uvedené, že zrušenie vyplatenia odmien sudcom NS SR žalovaným došlo k porušeniu § 87 zák. č. 385/2000 Z.z. S týmto postupom žalobca v 1/ až 4/ rade vyjadril nespokojnosť s konaním žalovaného a žiada o bezodkladné vyplatenie odmien v schválenom rozsahu.

Súd zistil zo zápisnice z mimoriadneho zasadnutia Sudcovskej rady pri NS SR konanej dňa 23.09.2009, že žalovaný odôvodnil nepriznanie odmien sudcom NS SR, ktoré boli navrhnuté Sudcovskou radou NS SR. Z odôvodnenia vyplýva, že pokiaľ žalovaný neudelil odmeny sudcom pôsobiacim v ostatných kolégiách NS SR vychádzal z ich nedostatočnej výkonnosti, odbornosti a rýchlosti rozhodnutia. Sudcovská rada prijala uznesenie č. 42/2009 v znení: Sudcovská rada najvyššieho súdu berie na vedomie odôvodnenie nevyhovenia návrhu na priznanie odmien sudcom najvyššieho súdu predsedom najvyššieho súdu. Žalobca v 1/ rade dňa 23.09.2009 doručil Sudcovskej rade NS SR nesúhlasné stanovisko k objasneniu nevyplatenia odmien prednesom dňa 23.09.2009 predsedom najvyššieho súdu. V tomto nesúhlasnom stanovisku žalobca v 1/ rade opätovne vyslovuje svoj právny názor na to, že žalovaný v rozpore so zák. č. 385/2000 Z. z. nevyplatil a nerealizoval priznané odmeny v zmysle uznesenia Sudcovskej rady NS SR.

Súd konštatuje, že návrh žalobcu v 1/ až 4/-rade zo dňa 21.10.2010 nie je prípustný. Cieľom konania podľa § 250v je posilnenie ochrany fyzických a právnických osôb pred takými zásahmi, ktoré nie sú založené na konkrétnom rozhodnutí orgánu verejnej správy, ale spočívajú vo faktickej činnosti proti nej. Spoločným znakom je priznanie súdnej ochrany v prípade tvrdeného nezákonného zásahu orgánom verejnej správy je, ak postup vo verejnej správe, hoci sa nemal uskutočniť sa v rozpore s požiadavkami zákonnosti konania realizuje a po vyčerpaní dostupných opravných prostriedkov podaných cieľom nápravy dôsledkov nezákonného zásahu návrh predložený súdu jednoznačne vyžaduje súdnu pomoc vo forme nápravy tohto pre navrhovateľa spoločensky neúnosného stavu.

Konanie podľa § 250v sa začína podaním návrhu, ktorý okrem uvedených všeobecných náležitostí musí obsahovať tvrdenie navrhovateľa, že bol ukrátený na svojich právach a právom chránených záujmoch; musí ísť o jeho práva a záujmy, inak návrh

nemôže byť úspešný, ide o zásah, ktorý nie je rozhodnutím, účinky zásahu na navrhovateľa priamo dopadajú, dôsledky zásahu trvajú alebo objektívne hrozí jeho opakovanie, a vyčerpá všetky prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný zákon tak ako je to v konaní proti nečinnosti správneho orgánu ak dodržal zákonom ustanovenú lehotu na podanie.

V danom prípade z ustanovením zák. č. 385/2000 Z. z. vyplýva, že odmena je fakultatívnou dávkou, na ktorú sudca nemá zákonný nárok. Táto skutočnosť vyplýva z formulácie ust. § 79 ods. 1 zákona, v ktorom je uvedené, že sudcovi možno priznať odmenu a že v zmysle § 79 ods. 3 o priznaní odmeny podľa ods. 1 písm. a/, b/ a c/ rozhodne predseda súdu na návrhu sudcovskej rady. Z uznesenia č. 21/2009 vyplýva, že Sudcovská rada NS SR navrhla priznať odmeny sudcom najvyššieho súdu, v kompetencii žalovaného bolo rozhodnúť o nevyplatení odmien žalobcovi v 1/ až 4/ rade. Táto kompetencia, t. j. nevyplatenie odmien patrí do výlučnej právomoci žalovaného. Keďže na vyplatenie odmien nie je zákonný nárok, rozhodnutím žalovaného teda nemohlo dôjsť k porušeniu práv žalobcu v 1/ až 4/ rade v zmysle § 250v O.s.p.

Pre úplnosť súd dodáva, že petitom návrhu v zmysle § 250v O.s.p. sa žalobca v 1/ až 4/ rade mal domáhať, aby súd zakázal orgánu verejnej správy pokračovať v porušovaní ich práv a prikázal mu, ak je to možné obnoviť stav pred zásahom. Petit žalobného návrhu zo dňa 21.10.2009 však znie: „že žalovanému sa prikazuje okamžite upustiť od nezákonného zásahu spočívajúceho v nevyplatení odmien žalobcom vo výške navrhovanej sudcovskou radou dňa 25.05.2009 a do troch dní tieto odmeny žalobcom vyplatiť“ z čoho súdu vyplýva, že žalobný petit nie je v súlade s ust. § 250v O.s.p.»

14. Z odôvodnenia sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu podľa názoru ústavného súdu jasne a zrozumiteľne vyplývajú dôvody, pre ktoré návrh zamietol. V odôvodnení napadnutého rozsudku dal krajský súd sťažovateľom podrobnú a ústavne akceptovateľnú odpoveď na to, prečo návrh nie je dôvodný. Pokiaľ sťažovatelia tvrdia, že súd ich návrh zamietol ako neprípustný, je potrebné poukázať na to, že krajský súd najskôr v odôvodnení hovorí o zamietnutí návrhu ako nedôvodného (s. 5 odsek prvý) a neskôr ako neprípustného (s. 7 odsek tretí), avšak dôvody zamietnutia návrhu sú zreteľne spojené s jeho nedôvodnosťou, a nie s jeho neprípustnosťou, tak ako ju predpokladá § 250v ods. 3 OSP. Tento vnútorný rozpor odôvodnenia rozsudku krajského súdu však nemôže mať

ústavnoprávne dôsledky. V okolnostiach prípadu ústavný súd konštatuje, že právny záver krajského súdu o fakultatívnosti odmien a výlučnom oprávnení predsedu najvyššieho súdu rozhodovať o ich priznaní nevykazuje znaky arbitrárnosti či svojvôle, čo by bolo možné konštatovať len v prípade, ak by sa natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým zásadne poprel ich účel a význam (m. m. III. ÚS 264/05, I. ÚS 23/2010). Naopak, krajský súd pridržiavajúc sa gramatického a logického výkladu relevantných ustanovení zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“) (najmä § 65 ods. 1 a § 79 ods. 1 až 3) konštatoval a odôvodnil absenciu práva (nároku) na vyplatenie odmien a z toho vyplývajúcu absenciu možnosti byť ukrátený na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy tak, ako to predpokladá § 250v ods. 1 OSP.

15. Reagujúc na sťažnostné námietky ústavný súd len stručne uvádza, že samotná zápisnica sudcovskej rady najvyššieho súdu a ani tvrdená aktivita vedenia najvyššieho súdu (mysliac tým podpredsedníčku najvyššieho súdu) nenahrádzajú zákonom predpokladané rozhodnutie predsedu najvyššieho súdu o priznaní odmeny, či už na návrh alebo po prerokovaní v sudcovskej rade. Takéto rozhodnutie predsedu najvyššieho súdu o priznaní odmeny sťažovateľom však zjavne neexistuje. Zákon navyše výslovne počíta s tým, že predseda súdu nevyhoví návrhu sudcovskej rady na priznanie odmeny, s čím spája jeho povinnosť toto v sudcovskej rade odôvodniť (§ 79 ods. 3 zákona č. 385/2000 Z. z.).

16. V rozsudku krajského súdu teda ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil nič, čo by ho robilo ústavne neakceptovateľným, a teda vyžadujúcim korekciu zo strany ústavného súdu. Pokiaľ teda ide o namietaný zásah do práv sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd uzatvára, že rozsudok krajského súdu je vnútorne logický, nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho všeobecného súdu, rešpektuje zákonné požiadavky na odôvodnenie rozsudku (§ 157 ods. 2 OSP), nie je arbitrárny a zrozumiteľným spôsobom dáva odpoveď všetkým podstatným otázkam súvisiacim s predmetom súdnej ochrany. Inak povedané, v sťažnosti absentuje ústavno-právny rozmer. V súvislosti s prejavom nespokojnosti s namietaným

rozsudkom krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

17. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Nezistil totiž možnosť porušenia označených práv sťažovateľov, ktorej reálnosť by mohol bližšie posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľov (návrh na zrušenie rozsudku krajského súdu, náhrada trov konania), keďže tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. apríla 2012